

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hova
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hova
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adnak vissza.

KÖZÉRDEK

Vegyes tartalmu heti lap.

M megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
félre 2 frt.
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Néhány szó iparos osztályunk érdekében.

Tornyai Károlytól.
(Folytatás.)

1. 1886-ban közzétette Schwartz Antal ur intézetének, melyet az iparos tanulók „otthonjának” mond, programját is, melyből a következőket tartom közlésre fontosnak: „az intézet célja és feladata, hogy azon iparos tanulóknak, kik gazdájuknál lakást, ellátást nem nyernek, ilyent nyújtani az intézetben, s részesíteni egyszersmind őket jó, gondos, keresztény nevelésben.

2. Vasár és ünnepnapokon minden iparos tanoncznak barátságos otthont nyújtani, szabad órákban gyűlöhelyül szolgáljni, hogy így a rossz társaságtól visszatartoztassanak, megfelelő hasznos, szorakoztató foglalkoztatás által részint üdüljenek, mulattassanak, részint más tanulságos módon erkölcsileg, szellemileg működjenek, képeztessenek.

3. Feladata az intézetnek szegény fiukat, kik az elemi iskolázatásukat befejezték s valami iparág megtanulására hajlandók, addig szeretetteljes felkarolásban és ellátásban részesíteni, míg számukra valami megbízható gazda s alkalmas hely található:

4. Végre, hogy ingyenes közvetítés által a szegény iparos tanonc jó, derék keresztény mester nevelése alá kerüljön, a kinél biztos, tisztességes s lelkiismeretes ellátásban részesül.

Hogy mily áldásos működés, mily körültekintés és célszerűség fekszik e programban, mindenki látja az első tekintetre; de meg is győződhet arról, hogy csak így és nem másképpen lehet szegény iparos ifjuságunk sorsán könnyíteni.

Nem bocsátkozom itt, mert tán felesleges is volna, a tanoncoknak ez intézetben követett napirendje tüzetesebb tárgyalásába, hisz az egész csak kis illusztrálás akar lenni ama az iparos tanulók érdekében s javára kifejtett működésnek, mely követendő példa gyanánt megérdemi, hogy szóban forgó tárgynak praktikus igazolása végett, s ennek megvilágosítására itt méltányoltassék. Csak megemlítem itt röviden, hogy említett fiatal pap állandóságot szerzendő intézetének egy a kormány-

tól, mint az egyházi főhatóságtól megnyerte az engedélyt, hogy elvtársaival, áldozatkész munkatársaival szerzetesrendet alapítson, mely tisztán csak az iparos osztály nevelésének — fogadalmilag — foglalkozik s 1889. nov. 24-ike óta ezen jellemzetes név alatt: „Congregatio piorum operariorum” „a jámbor munkások társulata” feltűnő sikerrel s szép eredménnyel fáradozik az iparosok érdekében, áldoz, nemesít, javít s törekszik ellensúlyozni amaz ellenséges teret, melyeket az anarchismus, socialismus stb. állam, köz- s magánvagyon ellen szó s azok megvalósítására visszaél az iparos osztálylyal. Tisztában lévén az erkölcsi nevelést, mint olyant, célzó törekvéseivel említett intézménynek, vegyük kissé szemügyre, hogy miképpen iparkodik működni ez intézet kifelé és pl. o. a vidéken, s mit lát célszerűnek, szükséges- és hasznosnak az iparos tanulók szellemi fejlesztése, tanultságok előmozdítása érdekében tenni. Főszlyt fektetnek az intézet tanerői az iskolára. Az intézet nagy s terjedelmes s lehetőleg a legraktikusabb berendezéssel bíró tantermeiben, a város minden részéről összesereglett iparos tanulók nap nap után nyernek oktatást*) délelőtt 11—12-ig, este pedig 5—7 ig: a vallásból, a honi nyelvben (írásban, szabad dolgozatok erről, vagy arról a tárgyról, dologról) a nyelvtanban, olvasásban; főszlyt fektetnek arra, hogy a tanuló összefüggően saját szavaival is képes legyen előadni az elolvasott szakaszt; a számtanban az egyes iparágak követelményeihez alkalmazott gyakorlati példákkal, nagy szlyt fektetve egyszersmind a fejszámításra. Ezenkívül tanulnak a növendékek mértant, földrajzot, történelmet, természettant, oktatást nyernek az egyszerű könyvvelben, mértani s szabadkézi rajzban s énekekben. Mindezen tárgyakban azonban úgy foly az oktatás, az előadás, hogy mindég csak a jövőben, az iparos gyakorlati életére egykor szükséges, s hasznos tananyagra, ennek lehetőleg szemléltető módon való elsajátítására fektetik a főszlyt. Akárhányszor volt alkalmam sze-

*) Tekintetbe jó t. i. itt, hogy a tanonc még nem rendelkezik képzett munkaerővel, kinek reggel 6-tól este 6-ig kötelesség dolgozni, hanem hogy tanuló mindenképen, — mit azonban a legtöbb mester nem akar, vagy nem tud megérteni!

mélyesen jelenlehetni a növendékek előadásani, vizsgálatain s meggyőződési ama igazán épületes jóakaratról, törekvésekről, jó eredményekről, melyek ezen szegény iparos ifjuság közt egész természetesen látszóttak. Mindég épültem azon illedelmes szerény magatartáson, nyíltságon. jóindulaton, őszinte megelégedettségen, mely nemesak nekem, hanem számos előkelő, magas, és legmagasabb rangú egyéneknek kellemessé tette az intézetben való tartózkodást, sőt feledhetlenekké az ott átélt kellemes órákat.

Sokszor, sokszor mondom ugy magamban, hogy ily iparos ifjuság kellene nekünk, hasonló nevelési rendszer, hasonló oktatás, tanítás, vezetés, s gondozás ráferne a mi iparos ifjuságunkra is, mely javarészből, hadd modjam kiméletlenül úgy elvan hanyagolva, testileg, lelkileg oly szegény, hogy az embernek megesik rajta a szive. Nem szükséges ugyan, ha a bajon segíteni akarunk, hogy a külföldről hozunk oly üdvös missio teljesítésére szakavatott egyéneket, oh nem! Segíthetünk magunk is a dolgon, csak a jó végét kell megfognunk.

Legényegylet akárhány van már az országban, mi rendkívüli könnyebbségre szolgál az iparos legények érdekeinek előmozdításában. Inasegyleteket azonban még csak tervezgetnek. Ha jól tudom városunkban is van az iparos ifjuságnak valami Kaszinó féleje. Csakhogy az ilyesféle mellett az iparos osztály legfőbb tényezőjén, alapján, az iparos tanulókon, a szegény inasgyerekeken korán sincs segítve. Pedig hány és hány inas pusztul s züllik el testileg, lelkileg, míg egy legényegyletnek — hol talán már jobb erkölcs stb. uralkodhatik, — tagja lehet, s akkor is mit használ egy ily egyletnek egy oly iparos legény, ki soha becsületes jóra való, ügyes inas nem volt, midőn tény az, hogy haszontalan inasból a legtöbbszor ismét csak haszontalan legény válik?!

Ilyen s hasonló gondolatok foglalkoztattak sokszor a lefolyt iskolaévben, ha úgy el-elkinoztam magam egy sereg rakoncátlan, hanyag inasgyerekekkel s szivemből fájaltam, hogy ugynevezett „ipariskolánk” jelenlegi „tökéletességeivel” (?) bizony

TÁRCZA.

Jó az Isten!

Jó az Isten, azt mondják, pedig de hogy is! Hisz akár merre megy az ember, akárkivel beszélünk, csak Isten ellen fordul a közvélemény. Már ő sem tud úgy, a hogy régebben valamikor, kedvében járni az enyediéknak. Ez bizony elég baj! De hát miát is nem jobban tartja kordában azt a vízterhes felhőket; mindég csak Enyed fölött csavarognak el és meg megverik környékét, csak úgy füstöl!

„Jaj, komamasszony lelkem, már meghalok a roszi időjárastól, ez a sok fölösleges eső, hogy az Isten akár-hová tegye a sulyba!” szolt egész indignatioval a minap szomszédkőfaasszonyához az enyedi piac „vezérkőfája”, mialatt mind jobban magához kezdte szerencsétlenni a sátra alá szemtelenkedő zsinor vastagságu eső által megázott, azaz csak veszélyeztetett, de már amugy is az idő viszontagságaiban ingadozókká lett alapelveit.

„Bizony elég vón mán az áldásból” nyöszörgő nagy álmosan, összezsugorodott állapotában, — melyben úgy nézett ki, mint egy az irgalmatlan időjárás elől rozoga sátor alá telepedett „kupacz szerencsétlenség” — a szomszéd kőfa, nagyot ásítva az esőnek.

No gondolám magamba, meglátszik, hogy csak kőfák vagytok s hogy még a „Közérdek”-ről sincs fogalmatok, mert ha a mult számát olvastátok volna, hát tud-

nátok, hogy jó ám országos seprés javasolása mellett, ki nem felejtene a fellocsolást sem. De aztán ismét eszembe jutott, hátha ezen ujkori Pithiák, kiknek tanyáit a legbiztosabban a szaglási szervek irányt nem téveszthető vezetése mellett lehet feltalálni, illatos országában tán nem is ismerik a seprést — s ha ez igaz, kérdem nem jó az Isten, ha esőt ad?!

„No, jó a kolera” mondja valamelyik nap egész megijedve X. nagyságos asszony a patikáb sietve sósav még nem tudom, hány percentes kárbolos szappanért.

„No, no; válaszolám nagy flegmával, még nincs itt egészen — legalább még nem jelentkezett a rendőrségnél; — beleölték azt már régen, nem tudom, hogy milyen gáliezos oldatba ott Deésen.”

„Az ott volt ám, de ha egyszer ide betesz a lábát, mondja ő nagysága, akkor rajtunk kezd az ölést!”

„Soha se féljen Nagysád!”

„Hogy ne az Istenért, csak mi, kik itt a vár körül lakunk, tudhatjuk azt. Már fel sem merem nyitani az ablakomat sem; az a sok seprés, még a tengernyi por, tudja, majd megöli az embert. Aztán mondja csak, hát nem ez a sok, nem is mondom ki, milyen por, terjesztő-e azt az istentelen bacillusokat?!”

Gondolám magamba, most már a seprés is baj, készültem néhány döntő érvet felhozni a „Közérdek”-ben indítványozott, hetenkint kétszeri seprés mellett, azonban nem juthattam szóhoz, mert ő nagysága nyomban figyelmeztetett, hogy bele ne lépjek abba a sárga-zöldes, kék-

aranyos és mindenféle kimondhatlan színekkel és illattal ékeskedő a magyar-utca végéig nyúló csatornába, melyhez beszédközben véletlenül nagyon közel jutottam; azután elmondta e fölött is a sententiáját és dicsőítte el az uszoda, seprés és poruljárt lámpakaró érdekében, ékeesszólása fegyveréhez kapott Spectator-t, ki — ha meghallja bizonyára kezet csókol ő ngának. Szólni mindezekre, mit szólnak? Aztán tudom, hogy bőbeszédű nagyságos asszonyoknak nem jó ellentmondani, — siettem is; tehát kezdtem magamat ő nagysága kegyeibe s kolera esetében anyai ápolásába ajánlani. — Tegnapelőtt épen a legnagyobb esőben találkoztam ismét ő nagyságával, ki méltatlankodásának egész mivoltával kelt ki ismét az ellen, az idén soha meg nem szűnő, borzasztó és kiálhatatlan esőzés ellen.

„Hagyja nagyságos asszonyom — mondám — legalább nem porzik a seprés s nem illatozik a csatorna sem, mert az eső megtisztítja; a városnak pedig nem csinál költséget sem a locsolás, sem a gáliezoldat! Mégis csak jó az Isten, jót ad!”

Találkoztam most valamelyik nap — szép idő volt — a kávéházban két tőgyökéres regalista uri ember; sakkozni nem tudván, kártyázni kettesével pedig nyomorúság, hát a „Közérdek” dolgait kezdték birizgálni, miután kimondották volt, hogy így és nem másképp fog megtörténni a regalia-jutalékok igazságos kiosztása.

„Mit szól ehhez a „Spectator”-hoz, mégis csak ügyes ember lehet, hogy felvetette az uszoda-tisztogatás fontos-

alig ha lesz képes oly iparos ifjúságot nevelni, mely mestereinek úgy, mint akár tanítóinak, illetőleg az ipariskolának valamikor meghálálja a nyert, az életben, de talán első sorban a mi szemünkben is, nem elegendő, a követelményeknek meg nem felelő kiképzését.

Mennyi mindenféle egylet van városunkban, melyek a közjót nem hátráltatják ugyan, de ennek előmozdításában sem játszanak valami nagy szerepet. Vajjon nem áthatna itt fen, még pedig egész tisztességesen valami inasegylet, valami otthon-féle is szegény kevésebevett, csak szükséges rossz, cseléd számára menő iparos tanulóink számára? Vajjon városunk aldozatkész iparosai, polgárai, atyái közt nem találkoznának-e olyanok, kik egy ily otthon s egy ezzel kapcsolatban levő ügyesen berendezett, gondozott s ellátott ipariskola felállítását is tervbe vennék, jól tudva azt, hogy a mit a szegény iparos osztály felsegélése ügyében s érdekében tesznek, áldoznak, azt édes hazánk, nemzetünk oltárára áldozzák, mely oltárról egy előre — elég sajnos — a legtöbben csak sz. Pál apostól mondásával homlokegyenest ellenkezőleg olyanok esznek, kik annak nem szolgálnak!

Mi a szívemen feküdt, én elmondtam; ha Rothschild kassájával bírnék, nemcsak beszélnék, de tennék is szavaim értelmében, melyek különben komoly megfontolás és megfontolás eredményei. Csak azt kívánom még, hogy ezek elmondása után gondolkozzanak azok is, kiket a szent ügy komolyan érdekel, kiknek módjukban van tenni is, azonban kérve figyelmüket az illetékes köröket, hogy ne csak arról gondolkodjanak miképpen lehetne minél előbb sugárutat megteremteni, a cigányiát kitelepíteni, stb. hanem arról is, hogy lehetne szegény iparos tanulóink testi, lelki, szellemi, erkölcsi kiképzését minél előbb s hathatósan előmozdítani a tisztas ipar felvirágoztatására, az iparos osztály előnyére s tisztességére, édes hazánknak pedig dicsőségére. Dixi!

Vége.

Nyári vándorlás.

Debreczen.

Nem hiába van Enyed a világ közepén! Sok ut vezet oda, de sok vezet ki is, el — messze földre. Egy kis csúz a jobb lábszárba, egy kis fájdalom a lapockákban, az elsavanyodott gyomor, a fáradság és nehézség kellemetlen érzetei arra indítottak, hogy „felsőbbek kegyes engedelmével és jóakaratu szigorú utasításával” keressem a javulás utján a testi restaurálás forrásait. Midőn a rózsák legszebben nyíltak, az illatos málna javában érett, a szamoca pedig zsendülni kezdett, a Baross emlékéit áldó zóna segédelmével utnak in-

kérdését. Mert már engedjen meg akárki, de már csak nem járja, hogy összeviszsa csak egyszer eresszék ki hetenkint azt a sárga-földes víztömeget, midőn egyszer is egy egész regiment, aztán megint az egész város intelligenciája fürdik benne” — mondja A. ur X. urhoz.

„Hadd' azt az uszodát, soh'se törődnek vele, csak azt a cigányiát telepítenek már onnan ki a pokolba! Hisz' ott mondja az a Spectator azt is, hogy közelg a kolera, hogy az Isten verte volna meg azt a sok lengyel zsidóját, a ki még ide is becipeli! Mert ha bele üt abba a cigányiába, no, akkor aztán tisztogathatják az uszodát, látunk aztán olyan világot, hogy könyezik bele még a polgármester szeme is.”

„Az uszodát még hagyjan! de még oda ér az ember; addig háromszor is megkaphatod a kolera.”

„None keseregi öreg, vágja reá mosolyogva A. uram ha kinezselem, hogy ki az a Spectator, hát pártfogásába ajánlom azt a kolera illatos sikátort is, hátha sikerül felszólalásának az erre hivatott szaglási szervek hivatalos figyelmét a helyes irány felé terelni.”

Másnap egy tisztességes felhőszakadással is felérő eső szertesprengolja a városház előtti koplaló padok rendezes helyőkei. A. és X. uraság is köztük levén, egy ugrással ott termettek a városház kapuja alatt, lesvén, hogy már mikor uszik'el Enyed kanalizációján, mely már a járdára is kiterjeszkedett, koplaló padjuk.

„No ilyen bolond időjárást se láttam életemben — sohajt fél X. uraság — még csak az kelenne, hogy az

dultunk s meg sem álltunk Püspök-Ladányig. Reggel 3 óra 39 perc volt, midőn jobbra balra a földön nyugvó bő gagyás, szürös, mándlis hazafiak között a váróteremben mentünk azon megnyugtató tudatban, hogy 6 órakor ugyanis tovább indulunk.

Tudnivaló, hogy az utas ember örökké tart az elkéséstől. Figyelmeztetem mindazokat, akiket illet, hogy ha utjokat erre veszik — és én ezt nagyon is ajánlom, — úgy hajtsák le fejüket a püspök-ladányi váróterem széles, hosszú, ruganyos kanapéjára, hogy 6 óra helyet csak 8 órakor keljenek fel, így is elég korán tekintenek szét a Debreczenbe menő utasok szép serege között. Vasárnap volt, a kelő nap ragyogóan emelkedett fel a rengő kalással ékes rónaságból. Az atyafiak és asszonyok is felébredtek és élénk diskursusba ereszkedtek. Egy Margit vizes üveg, tele pálinkával, kézről kézre járt. A beszéd még élénkebbé vált. Egy szélesvállu legény, keskeny karimás kalapját fejbubuján tartva, leghosszabban húzott a szíverősítőből s legtöbbit is beszélt. Feltűnt azonban, hogy míg a férfiak megtartották jellegzetes viseletüket, addig az — éppen nem szép — tehérnépek, elég csunya karton köntöst és kendőt viselnek, nincs nemzeti viseletük.

Végre csöngettek. Elsőosztályú kocsik nincsenek. Zsufolva töltöttünk meg egy másodosztályt. Egy fess, csinos, fiatal tiszt gyönyörű porcellán nadrágban ünnepelt s keservesen nézhette, hogy a poros, füstös ülésen mily jól utazhatik Debreczenig. Mellette egy csinos, vidám kisasszony ült. Vele vis a vis egy járási, vagy körorvos foglalt helyet, ki élénken beszél el egyes eseteket orvosi praxisából. A kisasszony bizonyosan egy Szegedvidéki orvos lánya volt, ki meg az apja praxisából beszélt, s kijelentette, hogy bizony ő benn van, midőn apja a verekedő legények sebéit bevarja, kis gyermekeket operál, ő nem borzad a vértől s különben se fél semmitől. Szerencsés fiatal doktor — gondolám magamban — sohase kapsz ily doktornénak való ügyes lányt, aki már úgy értsen a tranchirozáshoz, ha le szálltok a vonatról, rögtön kérd meg feleségül.

Rég az ideje, hogy olyan gyalázatos dőcögésű, rángatással induló és zökkenéssel megálló vonattal nem utaztam. A podgyász majdnem az orvos kisasszony fejére esett, mi aztán alkalmat adott elbeszélni egy behasított fejű cigány kinézését, ki későn este jött apjához s véres sebével oly borzasztóan nézett ki, hogy még ő is elborzadt.

Roppant terjedelmű pályaudvarba érkezünk, — ez Debreczen. Az állomásfőnök szíves készséggel láttamozza a jegyünket s figyelmeztet, hogy Kassa-felé legelőszérűbben Szerencs-Miskolc felé este 8 órakor mehetünk. „Fiakker! a Bikába!”

idén is kiöntőn a patak, pedig ha meg soká ily csinálja az eső, hát még meg is lesz.”

„Soh'se bántsad pajtárs, mondja A. uram, legalább jól felmossa a cigányiát, még az uszodába vezető sikátort is s megszünteti, minden hivatalos kényszer-beavatkozások nélkül, a kolera veszélyeket. Lám az Isten minden „Közérdek”-beni felszólalás nélkül tisztán tartja Enyedet. Mégis csak jó az Isten!

„Igen, igen — szólalt meg hátuk mögött ekkor egy szintén a kapu alá szorult gazdag földesur — önök könnyen beszélnek, földjeiket kiadták, huzzák a nagy árendát, a többivel meg nem törődnek. Csak látnák azt a drága gabonákat, már mind a földön hever ettől a sok esőtől, uszik s nem tud megérni. S ha meg is érik valamikor, hát tele van rozsdával, üszökkel s aratni is alig lehet.”

Hátra néz X. uram s felismeri K. urat, ki szörnyű nagy antirealista. Kész is volt mindjárt a felelettel, „Nem hiszem, hogy uraságnak épen olyan nagy kára volna s ha van is, tudom Istenem, hogy még a mult évi gabonáit sem adta el. Aztán nem uraságod mondta-e a minap valahol, hogy kellene egy kis éhség, vagy hogy legalábbis egy esztendőben ne teremne semmi, mert már azokkal a napszámosokkal nem lehet birni, most már azok az urak, egy forintot s még többet követelnek már napszámot. Ha pedig egy évig kissé nyomorognak, majd dolgoznának aztán 40 krajcárért is. Lám, ha el is vész az idej termés, úgy sem uraságnak lesz nagy kára benne;

Meglepetve nézünk szét. Jobbról, balról pompás épületek, paloták, asfalt járda, kitűnő kövezet, széles, egyenes ut. Hát ez a híres magyar parasztváros!? Egy diszes hotel előtt rengeteg nép áll. Ez az „Arany Bika” szálloda. A portás előugrik, tudatja, hogy van szoba, s alig hogy fenn vagyunk elegans szobánkban, megzendül a Rákóczy induló, felharsog az éljenzés. Rohanunk az ablakhoz s ime jön Magyarország gyönyörének Fiumének kék ruháju, lapos siphájú polgári zenekara, utánna a fumei vendégek, kiket Debreczen polgársága már két nap óta lát szívesen igaz magyar vendégszeretettel. Óriási koszorukat hoznak s vizik hatalmas néparadat között, a piros pántlikás híres debreczeni dalárda kíséretében Csokonai Vitéz Mihály szobrához és az 1849-iki debreceni csata emlékéhez. Gyorsan átöltözve, sietünk az utcára. Élénk képet láthatunk a hosszú „Nagy-Várad utcán,” mely szélesebb, mint a budapesti körut. Rajta végig robog a közuti mozdony, három-négy széles, tiszta kocsit vonva maga után. Fiakkerek, melyek elegantiára nézve még némi kívánni valót hagynak fenn és diszes négyes fogatok, melyek bárhol is feltűnést okoznának, — robognak fel s alá.

A koszorúzás ünnepélye után a híres kéttornyú nagy templomot néztük meg. Alakja rövid száru T, olyan mint a kolozsvári külmagyar-utcai templomé. Befér 8000 ember. Beosztása nem tesz templomszerű hatást, nagyon légvonalos, különösen télen, prédikálni pedig éppen művészet számba mehet, mert ha jobbra fordul a pap, akkor a balszárny alig hallhat valamit s vizont. Itt volt 1849-ben a magyar nemzet gyűlés és ez év április 14-én itt mondták ki az Ausztriától való függetlenséget.

E templomnál nemcsak szebb, de művészi kiviteli tekintetében az egész országban számot tesz a czepléducai goth stílyú reform. templom, nyerstéglából, kőből faragott díszítésekkel. Elhelyezése is igen szerencsés, a széles utca végéről messze feltűnik.

Ebben az utcában, igen csinos nagy parkban áll a szép színház is. Feltétlenül szebb akár a pesti, akár a kolozsvári nemzeti színháznál és belül is igen csinos. Négy sor páholya van, minden páholyba kis előszoba vezet. Megmutatták szépen festett díszleteit, világítását, a mutatvány egy kiszáporral és mennydörgéssel végződött, amit rövid negyedóra múlva a szabad természet is bemutatott. Mindenki fedél alá sietett, — mi a híres főiskola épületébe menekültünk. A gyűjtemények nyitva voltak. Nagyszerű könyvtár 60000 kötetből áll. Érdekes iratgyűjteménye van. Ott látható Csokonaytól több kézirat, ott van a fuvolája stb és ott vannak egy szögletben a régi diákvilág

jövőre olesóuban dolgozik a napszámos s a gazdag ember könnyen behozza aztán az elmúlt évi evesztéséget. A gazdag embernek még az Ur Isten is javát akarja.”

„Igen, mert hát jó az Isten” — mondja a földesur s még a nagy esőben is megindult a kávéház felé.

„Ez aztán megkapá” — mondja nevetve A. uram.

„Hát' iszen igaz is, — folytatja X. — mindég csak az eső ellen, meg az Isten ellen van kifogásuk; pedig ez az Ur Isten még a legkörülményesebb városgazda.”

„Mehr Licht, mehr Licht” azaz több viláosságot, mondja Spectator is, pedig azért több lámpást így se úgy se gyujtanak ám meg, mint a mennyi van; ezeket pedig csak az eső mossa és tisztogatja. Aztán még azt a kis kofát ott Cirner boltja előtt sem ellenőrizi senki, még kevésebbé, hogy gyümölcsöstől kikergetnék a határból, ha csak az eső nem teszi. Csak láttad volna barátom az imént, hogy szedte fel sátorfáját, — mely különben nem egyéb, mint egy kis rozoga láda a papok udvaráról, még két kosaracska — vette nyakaköré a világot és iramodott a cigányi felé.”

Mily kár volna gondolám magamba, ha úgy elcsuszának ott a patakon átvezető hidon s még kárt vallana, avval a sok éretlen kolera pilulával, melyekről ő megvan győződve, hogy körték.

De ugylátszik nem esett kár sem a kofában, sem körtéjében, mert ma már megint kofáldokott reades állomásán. „Mégis csak jó az Isten!”

Netudtki.

hires gerundiumai, a súlyos tűzoltó botok. Mondják, hogy a tűzoltók közzé csak olyan erős fiukat vettek be, kik a súlyos botot legvégéig fogva felemelték, vezetőjük pedig csak olyan lehetett, aki azt félkézzel könnyen tudta forgatni. A mai korban Tarnóczy és Valsér fecskendői s az önkéntes tűzoltók feleslegessé tették a gerundiumokat.

A főlépcsőn van elhelyezve Petőfi hires ércszobrának gipsz mintája. A főiskola hatalmas négyszög épület, ott van elhelyezve az elemi iskola, gimnázium, theologia, jogakadémia, tanítóképző és még egyetemet is akarnak és fognak is teremteni, nem úgy mint némely enyedi professor és curátor, kik ahelyett, hogy megindulnának pénzalapot gyűjteni a fejlődéshez szükséges jövedelem megteremtéséhez, inkább megválnak az egységesnek alapított intézet legtekintélyesebb részétől a theológiától. Bezzeg a gazdag debreczeniek nem restelik a gyűjtést és fejleszteni tekintélyesebbé teszik a meglévőt. Jól esett látnunk ezt az erőteljes, virágzó intézményt s annál inkább sajnáltuk az otthoni kislelkű, kicsinyeskedő szellemet és a nagy elődök törpe epigonjainak szánalmas ferdeségeit.

Viator.

(Folyt. köv.)

Vegyes hírek.

— **Hymen.** Vizaknai Szócs Géza tanár s lapunk szorgalmas munkatársa f. hó 19-én d. e. 11 órakor tartotta meg esküvőjét Nagyszebenben a belvárosi templomban vitézföldi Kreybig Károly es. és kir. ny. altábornagy és neje De Heck Emma kedves leányával Zeonkával. Szerencsét kívánunk a fiatal párnak.

— **Menyegző.** Orosz Virgil adóhivatali számtisztje hó 18-án tartotta menyegzőjét Nagyenyeden Radivó Emma kisasszonnyal, Radivó György telekkönyvi tisztviselő kedves leányával. A fiatal pár az esküvő után Maros-Ujvárra utazott. Szerencsét és boldogságot kívánunk.

— **Eljegyzés.** A hegyaljai társasélet közkedveltségű tagja s a cselnai gr. Teleki Géza-féle uradalom gazdatisztje Bedőházy Béla e hó 15-én tartotta eljegyzését Kolozsvárt Héczey Lajos erdőfelügyelő leányával Hécz e y Erzsi kisasszonnyal, Csuka Domokos tb. főszolgabíró nejeinek nővérével.

— **Az E. K. E. alsófehérmegyei osztálya** által e hó 30-ára tervezett kirándulásra máris nagyon sok a jelentkező. A kirándulásra vonatkozólag az elnökség a következő értesítést küldötte szét: „Az E. K. E. alsófehérmegyei osztálya, kedvező idő esetén folyó évi július hó 30-án, azaz vasárnap reggel 5 órakor a csákyai kőhöz Nagy-Enyedről ki indulólag 1 napos kirándulás, rendez, melyre az egyesület összes tagjait és az érdeklődőket tisztelettel meghívják. Részvételi díj — melybe Csákya községtől a kőig való fuvarozás — és egész napi teljes ellátás van beleszámítva, személyenként 3 forint 20 krajczár, nők részvételi díja 2 frt, gyermekeké 1 frt 50 kr. Nagy-Enyedről Csákya községig ki-ki ma-

Palitzin sirja.

Messze földről jönnek. Hamvait kutatják...
Átaltörök érte a sir boltozatját. —
A ki egykor népek szabadságát ölte,
Úgy se nyughatik meg itt a szabad földbe!

Bontják a sirhalmot. Bontsátok, bontsátok!
E helyről legalább elrebben az átok!...
Egygyel majd kevesebb. Marad elég mégis...
Ilyen sirok felett zordonabb az ég is.

A felnyitott sirnál övéi megállnak;
Zeng a szó küszöbén a komor halálnak:
„Értted jöttünk! Jer, jer! Haza viszünk, messze...
Dicső hamvaitad honi föld fedezze!”

Egy két magyar honvéd a sir pereménél...
„Más lobogó alatt más eszmének éltél. —
Jó katoná voltál; itt ért gyászos véged!
Megadjuk hát mi is a végtisztességet!”

— És nyög a magyar föld döbbenetes hangból:
„Úgy fáj, hogy nem tudtam kidobni magamból!
Vigyétek!.. vigyétek!.. Hadd rothadjon távol!
Még nyomorék vagyok lova patkójától.

Szabó Jenő.

ga gondoskodik fuvarról — tetszés szerinti uti társakkal kiknek azonban utbaigazitással a rendező bizottság, készséggel szolgál: Csákya községben találkozás reggeli 7 órakor. Jelentkezéseket elfogá július hó 26-ig bezárólag dr. Varró László oszt. titkár Nagy-Enyed megyeháza. A jelentkezés alkalmával a részvételi díj azonnal lefizetendő, melylyel szemben a jelentkező részvételi jegyet kap. Nagy-Enyeden, 1893. évi július hó 20-án — Csató János elnök, dr. Varró László titkár. A kirándulás széles körben érdeklődést keltett s érdekesnek ígérkezik.

— **Gyilkosság hitvesi vonzalomból.** Könnyelműen cselekedett mundaí Zs utka a Nikuláj, mikor falujabéli két nőnek Romániába szóló utlevelet szerzett. — melynek segítségével azok ki is vándoroltak az „anya” országba. A két nő férje azonban, névszerint Mojsze Zakharié és ennek neje Oltean Vasu annyira vonzódtak, tudtukon kívül kiröppent nejeikhez s annyira nélkülözték azokat, hogy mikor a napokban megtudták, hogy az utlevelet Zsurka szerezte, az esteli órákban felkeresték ezt lakásán s valószínűleg nem épen barátságos eszmésere után, agyba főbe verték s a vérében fetrengő embert ott hagyták, ki is reggelre, kapott életveszélyes sebeiba belehalt, a két tettes pedig a hűvösön elmélkedhetik azon, hogy talán még sem jó erősen szeretni az asszonyokat.

— **Áruló zsebbeli.** A múlt hó végén tótfaludi Florea Iliet halva találták a kertek alatt s a vizsgálat megállapította, hogy valamely tompa eszközzel gyilkolták meg. Az ügyben folyton nyomozó eszendőség a napokban elfogta ugyanottani Kreesun Petrut, kit alaposan terhel az elkövetett gyilkosság gyanúja, mert a hulla mellett talált zsebbelit, több tanu az ő tulajdonának ismerte fel. Kreesun konokul tagad, de az áruló bűnjel ellene bizonyít.

— **Hurokra került pénzhamisítók.** Jó fogást csinált a napokban a n.-enyedi eszendőség, mely egy pénzhamisító truppnak jöven nyomára, annak két legtevékenyebb tagját Lakatos Juon és ennek neje Notár Anna kőbor cigányok személyében hamarosan nyakon is csípte. Lakatosnál megtalálták az őmaga készítette gépet, lemezeket, valamint 87 darab hamis 1 forintos és 44 frt értékű jó bankót, mely utóbbiak minden valószínűség szerint a hamisak forgalomba hozása folytán jutottak birtokába. — A bűnrészességgel, részint mint munkatárs, részint mint forgalomba hozó, még öt egyén van alaposan gyanúsítva, — közöttük egy oláh pap, — kiknek neveit azonban a vizsgálat érdekében ez idő szerint nyilvánosságra hozni még nem lehet. Mindenesetre kétségbe esett vállalkozás, most kezdeni 1 forintos bankók gyártását, mikor azok mihamar kivonatnak a forgalomból.

— **A chlor és a tükör** A chlort gyakran használják lakszobák fertőtlenítésére, a mi úgy történik, hogy a chlormeszet tartalmazó edénybe sósavat öntenek, mire a dezinfektor gyorsan távozik a szobából s annak minden nyílását gondosan bedugaszolja. Azonban a chlor nemcsak a mikrobákat és bacillusokat öli meg, hanem a használati tárgyakat, színes kelméket s egyebek között a tükört is megtámadja, utóbbit egészen megvakítja és használhatatlanná teszi. Ezeket tehát szükséges chlorról való fertőtlenítés előtt a szobából, mindannyiszor eltávolítani. E sajtóságos jelenségnek az oka az, hogy a tükör hátlapján levő higanyból és zinnből álló fémréteg a chlor behatása következtében chlorzinn és chlorhiganyra, azaz oly sóvá válik, a mely nem bír a fémek tulajdonságával s így fémfénynyel nem bírván nem is veri vissza a tükörüvegre eső fény sugarakat s épen ebben áll a tükör megvakulása.

— **Nyilvános számadás.** A nagy-enyedi önkéntes tűzoltó egyesület zenekara által 1893. évi július hó 9-én a sétateréren rendezett nyári mulatságról, befolyt jegyekből 101 frt, felülfizetésből 28 frt 80 kr. Összesen 129 frt 80 kr. Kiadás 76 frt 98 kr. Marad 52 frt 82 kr. — Felülfizettek Erdős István és neje Losteiner Ida önmagára 2 frt 50—2 frt 50 krt, Graf János és dr. Winkler Albert 2—2 frt, Ince István, Gáspár János 150—150 krt, Szilágyi Farkas, Mátyas Lajos, Markovics Lajos, Kovács Gyula, Imreh Miklós, Polyovics Sándor, id. Cirner József és ifj. Cirner József 1—1 frtot, Fenichel Simon, Török János, N. N., dr. Kovács Ödön, Bala Béla, Grábner Gyula, Kun Gyula, Vajna István, Mátyas Sándor, Katona Lajos, Muzsnai Istvánné, Kánya Albert, Lázár Imre, 50—50 krt, Lőrinsz Károly Balla István, Szilágyi József cipész és Kondrád Lajos 20—20 krt, miéért is fogadják a zenekar halás köszönetét.

— **Az alvinczi önkényes tűzoltóegylet** folyó hó 2-án nyári mulatságot rendezett, a jól sikerült mulatságon a szász-sebesi fűrészgárnak iparos osztályból álló tűzoltói testületileg vettek részt, szíves megjelenésükért fogadják a rendezőség halás köszönetét. A mulatság összes bevételé 71 frt 70 kr. Kiadás 35 frt 12 kr. Tiszta jövedelem 36 frt 58 kr. — Felülfizettek: Deák György 1 frt, Damó Vilmos, Frenkel Ferencz, Bem Be-

nő, Sőzes Imre 50—50 kr, Benedek Károly, Langos Károly, Langos Róbert 20—20 kr, Csontos Gábor 10 kr. Jegyeiket megváltották: báró Horváth Ödön 2 frt, Tankó József 1 frt, Fries Károly 1 frt, Nagy Sándor 50 kr, Székely Lebel 50 kr. A nemes szívű felülfizetőknek ez uton is köszönetet mond a rendezőség.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A tövisi önkéntes tűzoltó egyesület által f. hó 16-án rendezett nyári mulatság bevételé volt: 1. Rendes díjakból: 197 frt 50 kr. 2. Felülfizetésekből: 106 frt 20 kr és 1 drb. 10 frank. arany. Összes bevétel: 303 frt 70 kr és 1 drb. 10 frank. arany. Kiadás: 83 frt 1 kr. Tiszta jövedelem: 220 frt 69 kr és a 10 frankos arany. Felülfizetni kegyeskedtek: Szász József (Nagyenyed) 5 frt 50 kr, dr. Boár Jenő 1 drb. 10 frankos arany, Ebergényi Mózes (Verespaták), ifj. Cirner József (Nagyenyed), Korbuly Bálint (N.-Enyed), Salamon Hermann 5—5 frt, Slafkovich Jácint, Salamon Simon 4—4 frt, Morenó K. (Gyulafehérvár) 3 frt 50 kr, Vinczei Nándor (Diód), Klein Mihály 3—3 frt, x. y. 2 frt 50 kr, Fekete Károly (A.-Gáld), Bugán József, Trenesiner János (Gyulafehérvár), Csató Ferencz, Seres Attila (Benedek), Grünfeld, Salamon Dávid 2—2 frt, Korbuly Miklós, Balogh János, Kaufman Gyula, Diamant Sámuel, Drah Adolt 1-50—1-50, Krengel Sándor (Megykerék), Haab József, Krafft Sándor, Mihálka postatiszt, Nagy Lajos (Mihálczfalva), özv. Fodor Jánosné, Tyjusán János, János Samu (Béid), Péter Lajos (A.-Orbó), Belán Gligor, Berkó Salamon, Gyulafy (Gyulafehérvár), özv. Hunyadi Sándorné (Gáldt), Damó Vilmos (Alvincz), Pop Joáchim, Sohanna Jónás, Salamon Jlgázt, Krisán István, Ferenczi Albert, Székelyhidi Sándor (Terda), özv. Szép Miklós, Gruzda Domokos 1—1 frt, Székelyhidi Gerő 80 kr, Ungár Gyula (Nagyenyed), Draeh Lajos, Bozenthall Manó, Rémer Zsiga, Dancs Mózes (Nagyenyed), Polonyi Domokos (Nagyenyed), Pitlich G. (Nagyenyed), Soukup József, Kis István, Volz Henrik és Volz Hugó (Gyulafehérvár), Bernat Móritz (Diód), Löwe Salamon, Lövi Ignátz, Kristyori, Schultz Mihály, N. N., Szoboszlai Samu, Bordi János (Gyulafehérvár), Fried Farkas, Fried Leopold, Fried József, Fried Ignátz, Krizs Aladár, Köblös Johanna, Friedman Mór, Bacheimer Ferencz, Tokos Sándor (Vajasad), Pajszner Miksa, Boér Elek, Mikó S., Gulácsi Károly, Ember, Horváth László (Diód) 50—50 kr, Szántai József 40 kr, Fried David, Debreczeni Elek 30—30 kr, N. N., Jelicsek Károly (Gyulafehérvár), Ambrus János, Valtér Ferencz 20—20 kr, Székely Ferencz 10 kr. Fogadják a nemesszívű felülfizetők az egyesület forró köszönetét, ugy szintén Löwe Sámuel ur is, ki helyiségét és a világitást díjtalanul engedte át, illetőleg eszközölte. Kedves kötelességet teljesít továbbá a parancsnokságunk, midőn a nagyenyedi önkéntes tűzoltó egyesület zenekarának és a gyulafehérvári tűzoltó egyesület képviselőinek szíves megjelenésükért bajtársi halát és köszönetét a nyilvánosság terén eszközölheti. Tövis, 1893. július 18-án. A parancsnokság nevében: Kis Elek, egyll. segédtsizt. Slafkovich Jácint. ö. t. e. parancsnok.

Csarnok.

A kolozsvári keresk. akademia tanulmányutja.

Ita: Löwe Dezső.

Kolozsvártól—Szegedig.

1893. május 18. E nap a kereskedelmi akadémiának oly epedve várt napja végre megérkezett. Azért lett epedve várt napja, mert e napra lett elhatározva az akademia 10 napi tanulmányutjának kezdete. E kis társaság a mely Kiss Sándor igazgató, Hangay Oktáv, Keresztély Lajos, Veress Endre tanárok és 83 hallgatóból állott, május 18-án reggel 5 óra 25 percekor indult el Kolozsvárról gyorsvonaton Nagyvárad felé.

A kiránduló társaság megálló helyei voltak: Gyula, Szeged, Belgrád honnan hajón mentünk Orsovára, Ada-Kalé szigetére s a Vaskapu szabályozási munkálatokhoz, majd Herkules fürdőre, Temesvárra, Aradra Vajda-Hunyadra és aztán Piskiu, Tövisen át érkezünk ismét, Kolozsvárra. A társaság három külön vasuti kocsiban helyezkedett el.

Jó kedvvel indultunk el Kolozsvárról a tanárok, a közönség és az otthon maradt kollegák lelkes éljenzései közt és Nagyváradon szálltunk ki először, hogy a másfélóra mulva induló vonattal tovább robogjunk N.-Szalonta irányában.

Ebédre Gyula város által voltunk meghíva. Fél egy órakor érünk ide, s az állomásnál a városi és megyei előkelőségek élén Dutkay Béla, Gyula város polgármestere üdvözölte a társaságot, mire Kiss Sándor igazgató felelt rövid beszédben. Innen egyenesen a „Népkert”-be mentünk, melynek közepére épített vígadója nagytermében már terítve volt a diszbedhez. Az ebéd alatt többen mondtak sikerült felköszöntőket. Végül az akademia dalárdája énekelt egy pár jól fogadott darabot.

Délután Gyulaffy, Finta és Kovalszky polgári iskolai tanárok kalauzolása mellett a várost tekintettük meg.

Megnéztük mindenek előtt hajdani erős vára elég ép romjait.

Az impozás vár a XVII. században egy és ugyanazon napon esett el Szigetvárral, mutatnak egy kutat melynek oldalából alagut húzódik fel Sarkad, Szalonta és Világos felé. Megnéztük még a városháza csinos gyűléstermét, aztán a régészeti muzeumot. Ezután megnézve a méhészeti telepet öt órára ismét a népkerti pavilonba tértünk, hol Bandhauer Györgyné urnó izletes uzsonnára várt. A vonathoz menet megnéztük még a cognac-gyárat. A gyulai vendégeket (a hogy büszkén neveztek) sokan kikísérték gyönyörködve a mozgalmas élénk képben, mit a diák seregtől nyüzsgő peron nyújtott.

Szegedre esti fél 11 órakor érkeztünk s az állomásnál az ottani középkereskedelmi iskola igazgatója Szemerjay Károly fogadott a tanárokkal és ifjúsággal. Lövonatu kocsiikon mentünk be a városba, hol 3 szállodában, az „Europa”, „Tisza” és a „Hét választó”-ban szállásoltak el. Vacsorára az „Europa” esinos éttermében gyűltünk össze.

Másnap reggel 6 órakor a Tisza parti Stefánia-parkban volt a gyülekezés. Ez a park a hajdani szegedi vár helyén terül el. A várból csak egy alacsony bástya van meghagyva, a melynek belsejét csinos kávéházzá alakították át. Ez eszme Tisza Lajos grófé volt s mindenestre van valami abban, hogy valaki ott reggelizzék, hol egykor Rózsa Sándor ette a komiszkenyeret.

Azután megnéztük a város nevezetességeit és néhány gyárat. Megnéztük a városháza dísztermét, melynek fényes berendezése, erkélyei és egész belseje mindnyájunkat meglepett.

A gyárak közül elsősorban a kenderfonó gyárat néztük meg, mely mult év július hó 5-én teljesen leégvén, ma már három hatalmas épületben egészen új berendezéssel működik ismét.

Innen a közeli Pállfy-féle gyufagyárba mentünk,

mely szintén igen érdekes. Legjobban meglepett ott egy kis kézi gép, mely krajcáros gyufák papír-skatuláit készíti.

Ezután a Pállfy testvérek gőz-paprika gyárat néztük meg. Itt készült az annyira híres szegedi rózsapaprika, mely gyengén csipős és inkább szép színéért kedvelt.

Visszamenet megtekintettük még a főgimnázium épületében a gazdag Somogyi-féle könyvtárt, mely előtt egy kis park közepén Dugonics András irónk szobra áll, aztán megebádelve hamarosan, kihajtottunk ismét a pályaudvarba, hogy tovább folytassuk utunkat.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Az aratás sok gazdának nagyon kellemetlen meglepetést okoz. A rozsda némely vetéseket, különösen a sűrűség miatt megdőlteket oly módon tönkretette, hogy alig érdemlik meg a learatást. A magas munkabérek még tartják magukat. Az aratók élelmézesen kívül 60—70 krt követelnek s kapnak is.

A Budapest című, sok oldalról nyomtatékosan ajánlott permetező annyira gyakorlatiatlan és rossz szerkezetű, hogy szakemberek és gazdák (kik a val próbát tettek) nyilatkozatai szerint az eddig ismert permetezők közt ennek van a legesekélyebb munkaképessége.

Üzenetek a szerkesztőségből.

Amica. Nevének megfelelő szives érdeklődésért hálásan mondunk köszönetet. Az „A+B+Cz”-féle referáda közlését azért ejtjük el; mert egyfelől nem szeretjük, ha önmagunkról kell dicsegeteket adni közre s mert másfelől olyan dolgok is voltak benne, a melyeknek meztelen igazságos volta „felségsértés”-i pert akaszthatott volna nyakunkba, mi pedig ha nem is ijedünk meg az igazság kimondásától, de szeretjük a békét. — E helyütt csak ennyit; 8—10 nap múlva személyesen többet! — Még egyszer köszönet becses érdeklődéséért! A vizionlátásig! Hódolat! Údvr!

Marosvölgyi (M. L.) Hogy beküldött „fájó szívé”-re nem reflektáltunk mindeddig, holott már néhány hónapja, hogy kezeink közt van, — annak oka az, hogy nem igen szeretünk kellemetlen dolgokat mondani és jobb szeretjük elhallgatni a rozsaló kritikát. Már pedig ezen „költeménye” önnök nem igen provokál valami kedvező bírálatot; hiszen azzal kell kezdenünk: „Te „költő!” tanulj meg helyesen írni!” — Ezuttal nem is mondunk többet! — Külömben üdvözöljük!

A szépirodalmi rovatok vezetője.

Piaci árak

Nagyenyeden, 1893. év. július hó 20-án.

Egy hektoliter tisztabuza	—	5	frt	25	kr.
„ „ elegy „	—	4	„	75	„
„ „ rozsa „	—	4	„	25	„
„ „ kukoricza „	—	3	„	75	„
„ „ zab „	—	3	„	50	„
Marha hus kilója	—	—	—	44	„
Borju „ „	—	—	—	44	„
Sertés „ „	—	—	—	40	„
Egy köbméter fa	—	2	„	50	„

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÜRÖK BERTALAN.

Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

Hirdetések.

Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, privátmegrendelőknek közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krtig postabér és vámmentesen; sima, csikós, kockázott és mintázott, damasztolt stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kr bélyeg ragasztandó. (1)

Az idő pénz! **MINDEN** Az idő pénz!

jó háziasszony pénzt és időt takarít meg, ha a valódi

Dr. Linck-féle zsirlugliszttel

mosat. — E cikk nem tartalmaz semminemű ártalmas anyagot és ennek dacára gyönyörű szép, tiszta fehér, mosást idéző elő, a nélkül, hogy a ruha színe vagy szövése a legkisebb kárt is szenvedné és kárpótol szappant, szódát, hamuzsirt, vagy bármely más hasonló gyártmányt.

A mosás a lehető legegyszerűbb. $\frac{1}{2}$ kg. Dr. Linck-féle zsirluglisztet 50—60 liter forró vízben felolvasztunk és a ruhát 2—12 órán át — legezészerűbben éjen át — benn áztatjuk és kézzel vagy géppel való rövid mosás után (igen szennyes helyeket e zsirlugliszttel külön bedörzsöljük) a képzelhető legszebb eredményt értük el.

Számos elismerő irat dicséri a valódi Dr. Linck-féle zsirlugliszt kiváló előnyeit.

Százszor kifizeti magát az egyszeri használat.

Raktár Nagy-Enyeden Grünfeld Dávid urnál

Főraktár Magyarország s melléktartományai s a Balkán államok részére

Landauer Ignác és Fiaival, Budapesten.

Az idő pénz! **MINDEN** Az idő pénz!

KERESTETIK

egy tisztességes

JEGYZŐSEGÉD,

jegyzői vizsgával bírók,

vagy olyanok, kik már jegyző mellett voltak és jó bizonyítvánnyal bírnak,

ELŐNYBEN

résztelnek.

ÉRTEKEZHETNI SZ. PRESZÁKÁN

a körjegyzőnél.

Pályázat

szolgái (pedellusi) állomásokra.

A Bethlen-kollegium elöljárósága a kollégiumi lakosztályok takarítására (seprés, surlás...) a jövő iskolai éven kezdve, egyelőre csak próbaévre, két új,

szolgái (pedellusi) állomást

rendszeresít. Ez állások javadalma külön-külön évi 380 frt. Pályázhatnak magyar születésű, józan életű, rendes foglalkozású, írni olvasni tudó egészséges férfiak. Pályázati határidő folyó évi augusztus 10. A sajtókezüleg irt s keresztlevéllel, esetleg más okmányokkal, fölszerelt folyamodványok Fogarasi Albert rektor professzorhoz nyújtandók vagy küldendők be. A részletek feltételek megtekinthetők a contra-seniori hivatalban. Megjegyzés. A megválasztandók a tanulók fehérműit is elvállalhatják mosásra, tisztításra meghatározott díjak és felelősség mellett.

1735—1893. tkvi.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi. hatóság által, özv. Szentpáli Józsefnek Gödri Jenő elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 155 frt tőke, ennek 1893. évi március hó 15-ik napjától járó 6% kamatai, valamint jelenlegi 5 frt 20 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett, végrehajtást szenvedő Gödri Jenőnek nagylaki 335, sztyklyben A + 1—11 rsz., 921/1. 988. 1092/2. 1445/2. 1446/2. 1477/2. 1967/2. 2132. 2237/2. 2311. 1685. 1686/2. 1727. sz. alatti ingatlanaira 1322 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés 1893. auguszt. hó 22-ik napján d. e. 9 órakor Nagylak község előjárósági irodájában fog megtartatni.

Arverezni szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben, vagy óvadékképes érték-papírban letenni.

A bánatpénzül letett értékpapírokat tartozik a vevő az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt az ingatlan becsárának 10% -át tevő kész pénzzel kicserélni, minek elmulasztása a 10-ik pont jogkövetkezményét vonja maga után. — A bánatpénz lefizetésének kötelezettsége alól azonban a Magyar Földhitelintézet, ha az árverezők sorába akar lépni, (az 1887. XXVI. t. c. illetőleg az Osztr-magyar-bank jelzálog hitelszabályainak ezen törvényben beikelyezett 11. §. f. pontja értelmében) felmentetik.

Vételi bizonyítvány a vevőnek csak a jogerőre emelkedett árverés foganatosításától számított 15 nap elteltével fog kiadni. — A vevő köteles a vételár a következő módon kiegyenlíteni:

Az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt, a bírói árfeleltást (sorrendi tárgyalást) be nem várva, köteles a vételár $\frac{1}{2}$ -át közvetlenül a Magyar Földhitelintézetnél (Budapesten, bálvány-utca 7. sz.) lefizetni; esetleg ugyan akkor az intézettel, kölcsönös megartása és átvállalása iránt megegyezni. Ily megegyezés esetén a Magyar Földhitelintézet által kiállítandó számla és nyilatkozattal igazolja a vevő a telekkönyvi hatóságánál, hogy az intézeti kölcsönnek nemcsak részlethátralékait és járulékaikat kifizette, hanem magát a kölcsön törlesztését is folytatolagos törlesztésre, az intézet szabályai értelmében, átvállalta. — Az intézet által kiállítandó számla és nyilatkozat alapján, az abban kitüntetett összeg, a vevő javára, vételári tartozásának törlesztésére beszámíttatik.

A Magyar Földhitelintézet kölcsönének átvállalása esetén tartozik a vevő az árverés jogerőre emelkedésétől számított hat hónap alatt, a vételárnak és 6%-os kamatainak a bánatpénzzel és az intézeti számla összegével ki nem egyenlített hátralékát a telekkönyvi hatóságánál. (az illetékes adóhivatalnál) lefizetni.

Ha a vevő a Magyar Földhitelintézet kölcsönét megtartani s folytatolagos törlesztésre átvállalni nem kívánja, avagy arra nézve az intézet szabályai értelmében az intézettel ki nem egyezhetett; az árverés jogerőre emelkedésétől számított három hónap alatt tartozik a vételár második $\frac{1}{2}$ -adát, ugyan azon időből számított 6 hónap alatt pedig a vételár utolsó $\frac{1}{2}$ -adát lefizetni, és pedig a Magyar Földhitelintézet követelése erejéig terjedő összeget közvetlenül az intézet pénztáránál, a vételárnak ezen felül részét pedig a telekkönyvi hatóságánál.

A vevő a vételár után az árverés napjától számított 6%-os kamatot fizet, mely az egész vételárra vonatkozólag az utolsó vételári részlet lerovása alkalmával számíttandó ki és fizetendő le.

A bánatpénz a vételár teljes kiegyenlítése alkalmával számíttatik be.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróióság mint tknyvi hatóságánál és Nagy-Lak község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíróóság mint tknyvi hatóság.

Nagy-Enyed, 1893. évi ápril hó 30-án.

Kir. bírói távollétében
VINCENTI, al-bíró.